

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว

ที่ ขร ๓๑๙๐๔/๒๐๕

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานผลโครงการประเพณีการหล่อเทียนพรรษาตำบลจอมหมอกแก้ว ประจำปี ๒๕๖๗

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว ผ่านปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว

ตามที่กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้จัดโครงการประเพณีการหล่อเทียนพรรษาตำบลจอมหมอกแก้ว ประจำปี ๒๕๖๗ เพื่อเป็นการเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี แบบล้านนา โดยกองการศึกษาได้ดำเนินการในวันที่ ๘ กรกฎาคม และวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการ เป็นจำนวนเงิน ๒๙,๙๗๐.๐๐ (สองหมื่นเก้าพันเก้าร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน) เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการฯ

ซึ่งได้ดำเนินการเบิกจ่ายตามตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ งานการศาสนาวัฒนธรรมท้องถิ่น งบดำเนินงาน หมวดค่าใช้สอย รายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายงบรายจ่ายอื่น ๆ โครงการประเพณีการหล่อเทียนพรรษา เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการประเพณีการหล่อเทียนพรรษา ประจำปี ๒๕๖๗ หน้า ๘๑/๑๐๕ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดงาน การจัดกิจกรรมสาธารณะ การส่งเสริมกีฬา และการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๒ การจัดงานและการจัดกิจกรรมสาธารณะ ข้อ ๙ , ๑๐ หมวด ๓ ค่าใช้จ่ายในการจัดงานและการจัดกิจกรรมสาธารณะ และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๓ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ และหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง ส่วนที่ ๓๒ ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๓๙๕ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ ในการจัดกิจกรรมดังกล่าว มีผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุ สภาวัฒนธรรมตำบลจอมหมอกแก้ว และประชาชนทุกภาคส่วนในตำบลจอมหมอกแก้ว เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ และได้รับผลการตอบรับจากกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ผู้ที่มาร่วมงานก็มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ และให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ)

(นายวุฒินันท์ ทันนารี)

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

ความเห็นรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว

(ลงชื่อ)

(นายบัญชา พูลผล)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว

(ลงชื่อ)

(นายดิเรก วาสนา)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว

ความเห็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว รายงานผลโครงการประเพณีการหล่อเทียนพรรษาตำบลจอมหมอก
แก้ว ประจำปี ๒๕๖๗

(ลงชื่อ)

(นายสุทัศน์ กิจพิทักษ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว

รายงานผลโครงการประเพณีการหล่อเทียนพรรษา ตำบลจอมหมอกแก้ว ประจำปี ๒๕๖๗

ความสำคัญ

เป็นการส่งเสริมให้ความรู้กับประชาชนและอนุรักษ์ วัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม แบบล้านนาของตำบลจอมหมอกแก้ว ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในประเพณีอันดีงามพร้อมทั้งเป็นการแสดงความออกถึงความสามัคคีของประชาชนทุกภาคส่วนในตำบล ได้ร่วมกันสืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันดีงาม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลจอมหมอกแก้วให้คงอยู่สืบไป

กำเนิดเทียนพรรษา

ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู นับถือวัวเพราะถือว่า วัวเป็นพาหนะของพระอิศวร เมื่อวัวตาย จะเอาไขจากวัวมาทำเป็นน้ำมันเพื่อจุดบูชาพระผู้เป็นเจ้าของที่ตนเคารพ แต่ชาวพุทธซึ่งนับถือศาสนาพุทธจะทำเทียนเพื่อจุดบูชาพระรัตนตรัย โดยการเอาขี้ผึ้ง รำมาต้มเอาขี้ผึ้ง แล้วปั้นเป็นเทียนเล่มเล็ก ๆ มีความยาวตามต้องการ เช่น ยาวเป็นคืบ หรือเป็น ศอกแล้วใช้จุดบูชาพระเทียนพรรษา เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล ชาวพุทธจะยึดถือเป็นประเพณีนำเทียนไป ถวายพระภิกษุในเทศกาลเข้าพรรษา เพื่อปรารถนาให้ตนเองเป็นผู้เฉลียวฉลาด มีไหวพริบ ประดุจ แสงสว่างของดวงเทียน

เทียนพรรษา คือ เทียนขนาดใหญ่และยาวเป็นพิเศษกว่าเทียนชนิดอื่น สำหรับจุดในโบสถ์ตั้งแต่วันเข้าพรรษาจนถึงวันออกพรรษา (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕)

วิวัฒนาการเทียนพรรษา

การทำเทียนพรรษา มีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับ จากการนำขี้ผึ้งมาต้มเอาขี้ผึ้งไปปั้น เป็นเทียนนำไปถวายพระภิกษุเอาเทียนเล่มเล็ก ๆ หลาย ๆ เล่ม มามัดรวมกันเป็นลำต้นคล้ายกับ ต้นกล้วย หรือลำไม้ไผ่ แล้วนำไปติดกับฐาน ซึ่งการมัดรวมกันแบบนี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ยิยมเรียกว่า ต้นเทียน หรือต้นเทียนพรรษา ต้นเทียนพรรษาประเภทแรก คือ "มัดรวมติดลาย" เป็นการเอาเทียนเล่มเล็ก ๆ มามัด รวมกันบนแกนไม้ไผ่ให้เป็นต้นเทียนขนาดใหญ่ แล้วตัดกระดาษเงิน กระดาษทองเป็นลายต่าง ๆ ติดประดับโดยรอบต้นเทียน ต่อมามีการคิดทำต้นเทียนเป็นต้นเดี่ยว เพื่อใช้จุดให้ได้นาน โดย การใช้ลำไม้ไผ่ที่ทะลุปล้องเป็นแบบหล่อ เมื่อหล่อเทียนเป็นต้นเสร็จแล้วจึงนำมาติดที่ฐาน และจัด ขบวนแห่เทียนไปถวายพระที่วัด การตกแต่งต้นเทียนเริ่มมีขึ้นโดยภูมิปัญญาชาวบ้าน ใช้ขี้ผึ้งลนไฟหรือตากแดดให้อ่อน แล้วปั้นเป็นรูปดอกกลาดวนติดต้นเทียน หรือเอาขี้ผึ้งไปต้มให้ละลาย แล้วใช้ผลมะละกอ หรือ ผล ฟักทองนำมาแกะเป็นลวดลาย ใช้ไม้เสียบนำไปจุ่มในน้ำขี้ผึ้ง แล้วนำไปจุ่มในน้ำเย็น แกะขี้ผึ้งออก จากแบบ ตัดและตกแต่งให้สวยงามนำไปติดที่ต้นเทียน พ.ศ. ๒๔๘๒ มีช่างทองชื่อ นายโพธิ์ สงศรี เริ่มทำลายไทยไปประดับบนเทียน โดยมี การทำแบบพิมพ์ลงในแผ่นปูนซีเมนต์ซึ่งถือว่าเป็นแบบพิมพ์ หรือแม่พิมพ์ แล้วเอาขี้ผึ้งที่อ่อนตัว ไปกดลงบนแม่พิมพ์จะได้ขี้ผึ้งเป็นลายไทย นำไปติดกับลำต้นเทียน ต่อมา นายสวน คุณผล ได้คิดทำลายให้หุ่นและสลักสี จนเห็นได้ชัด เมื่อส่งเทียนเข้า ประกวดจึงได้รับรางวัลชนะเลิศ และในปี พ.ศ. ๒๔๙๗ นายประดับ ก้อนแก้ว คิดประดิษฐ์ทำหุ่นเป็นเรื่องราวพุทธประวัติ และเอาลวดลายขี้ผึ้งติดเข้าไปที่หุ่น ทำให้มีลักษณะแปลกออกไป จึงทำให้ เทียนพรรษาได้รับรางวัลชนะเลิศ และชนะเลิศมาทุกปี ในเทียนพรรษาประเภทติดพิมพ์ ปี พ.ศ. ๒๕๐๒ มีช่างแกะสลักลงในเทียนพรรษาคนแรก คือ นายคำหมา แสงงาม และ คณะกรรมการตัดสินให้ชนะการประกวด ทำให้เกิดการประท้วงคณะกรรมการตัดสิน ทำให้ในปีต่อๆ มามีการแยกประเภทต้นเทียนออกเป็น ๒ ประเภทชัดเจนคือ

๑. ประเภทติดพิมพ์ (ตามแบบเดิม)

๒. ประเภทแกะสลัก

การทำเทียนพรรษามีวิวัฒนาการเรื่อยมาไม่หยุดนิ่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ผู้คนได้พบเห็น ต้นเทียนพรรษาขนาดใหญ่และสูงชัน มีการแกะสลักลวดลายในส่วนลำต้นอย่างวิจิตรพิสดาร ใน ส่วนฐานก็มีการสร้างหุ่นแสดงเรื่องราวทางศาสนา และความ เป็นไปในสังคมขณะนั้น กลายเป็น ประติมากรรมเทียนพรรษาที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งช่างผู้ริเริ่มในการทำต้นเทียนยุคหลังคือ นายอุดสาห์ และ นายสมัย จันทรวิจิตร สองพี่น้อง นับเป็นงานสร้างสรรค์ทางศิลปะอันเกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้าน อย่างแท้จริง

งานประเพณีแห่เทียนพรรษา

ประเพณีแห่เทียนพรรษานั้น เนื่องจากสมัยก่อนพระภิกษุสงฆ์ไม่มีไฟฟ้าใช้ ชาวบ้านจึงหล่อเทียนต้นใหญ่ขึ้น เพื่อถวายพระภิกษุสงฆ์จุดให้แสงสว่างในการปฏิบัติกิจวัตรต่างๆ เป็นพุทธานุชาตลอดเวลา ๓ เดือน การนำเทียนไปถวายชาวบ้านมักจัดขบวนแห่กันอย่างเอิกเกริกสนุกสนานและปฏิบัติสืบทอดกันมาจนกลายเป็นประเพณี งานประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นงานประเพณีที่รวมความผูกพันของชุมชนท้องถิ่น โดยเริ่มตั้งแต่การที่ชาวบ้านร่วมบริจาคเทียนเอามาหลอม หล่อเป็นเทียนเล่มใหญ่เล่มเดียวกัน เป็นการแสดงออกถึงความสามัคคีกลมเกลียวในหมู่คณะไปในตัว การสรรหาภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่มีฝีมือทางช่างมีความรู้ ความชำนาญในเรื่อง การทำลวดลายไทย การแกะสลักลวดลายลงบน ต้นเทียน การทำเทียนให้เป็นลายไทย แล้วนำไปติดบนต้นเทียน การประดับด้วยผ้าฝ้าย ผ้าไหม ดอกไม้สด ล้วนแล้วแต่เป็นฝีมือของช่างในท้องถิ่น ส่วนการจัดขบวนแห่ก็ล้วนแต่ใช้ของพื้นเมือง เช่น เครื่องแต่งกายของขบวนพ็อน จะใช้ผ้าพื้นเมืองเป็นหลัก การพ็อนรำจะใช้ท่ารำที่ดัดแปลงมาจากวิถีชีวิต การทำมาหากินของชาวบ้าน เป็นท่ารำในรูปแบบของศิลปะที่งดงาม ดนตรีประกอบก็เป็น เครื่องดนตรีประจำถิ่น ผสมเข้ากับการขับร้องที่สนุกสนานเร้าใจ ทำให้งานประเพณีนี้ยิ่งใหญ่ ประชาชนต่างเฝ้ารอคอย ศิลปะการพ็อนรำที่นิยมนำมาประกอบการแสดงในขบวนแห่ คือ การรำเซิ้งต่างๆ เช่น เซิ้งกระล่อ เซิ้งกระต๊อบ เซิ้งสวิง เซิ้งแห่ไข่มดแดง ซึ่งดัดแปลงมาจากการประกอบอาชีพในวิถีชีวิต ประจำวันทั้งสิ้น งานแห่เทียนพรรษา เป็นงานที่ทำให้คนวัยรุ่น หนุ่มสาว ได้มีโอกาสได้ใกล้ชิดและสัมผัส กับศิลปวัฒนธรรมอย่างใกล้ชิด นับตั้งแต่การเข้าเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือ เป็นลูกมือช่างของทางวัด ในการแกะสลักทำลวดลายต้นเทียน ค้นคว้าหาวิธีการทำเพียรพรรษาให้วิจิตรพิศดาร งดงาม แต่ประหยัดการเข้าร่วมในขบวนแห่จะเป็นการผสมผสานระหว่างคนรุ่นเก่ากับคนรุ่นใหม่ เช่น การเล่นดนตรีพื้นบ้าน โปงลาง หรือเป่าแคน จะมีทั้งผู้สูงอายุและคนหนุ่มสาว ส่วนขบวนพ็อนรำ จะใช้เด็ก ๆ รุ่นเยาว์ ถึงวัยหนุ่มสาวมากกว่าคนสูงวัย ซึ่งคาดหวังได้ว่า ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น จะสืบทอดต่อไปอีกยาวไกล

อานิสงส์ของการถวายเทียนพรรษา

การถวายเทียนพรรษานี้เป็นโบราณประเพณีที่ทำสืบ ๆ มาเป็นเวลาช้านานเมื่อถึงฤดูเข้าพรรษา ภิกษุทั้งปวงต้องจำพรรษาในอวาสของตน ๓ เดือน พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย จึงได้จัดทำให้เป็นกุศลพิธีขึ้นเมื่อได้นำเทียนไปถวายพระสงฆ์แล้วท่านก็จะได้จุดบูชาต่อหน้าพระประธานในพระอุโบสถ ผู้ถวายย่อมได้รับอานิสงค์ คือ

๑. ทำให้เกิดปัญญา ทั้งชาตินี้และชาติหน้า เปรียบเหมือนแสงสว่างแห่งเทียน
๒. ทำให้สว่างไสวรุ่งเรือง ผู้ถวายย่อมทำให้มีความรุ่งเรืองด้วย ลาภ ยศ สรรเสริญ
๓. ทำให้คลี่คลายเรื่องราวต่างๆ ที่มีปัญหาให้ร้ายกลายเป็นดี
๔. เจริญไปด้วยมิตรบริวาร
๕. ย่อมเป็นที่รักของมนุษย์ และเทวดาทั้งหลาย
๖. เมื่อจากโลกนี้ไปย่อมมีกายทิพย์อันสว่างไสว
๗. เมื่อลกลับโลกนี้ไปย่อมไปสู่สุคติสวรรค์
๘. หากบารมีมากพอ ย่อมทำให้เกิดดวงตาจักษุ คือปัญญารู้แจ้งเข้าสู่พระนิพพาน

อานิสงส์ของการถวายผ้าอาบน้ำฝน

การถวายผ้าอาบน้ำฝนมีผลานิสงส์อย่างไร เป็นใจความว่าในสมัยหนึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จประทับอยู่ในพระเชตวันมหาวิหาร ณ กรุงสาวัตถีในวันนั้นเป็นวัน ๘ ค่ำ นางวิสาขาได้ถือเครื่องสักการะ พร้อมด้วยบริวารเป็นอันมากไปสู่สำนักพระพุทธเจ้าถวายเครื่องสักการบูชาพระรัตนตรัยแล้วบังเอิญฝนตก พระภิกษุทั้งหลายได้เปลือยกายอาบน้ำฝนกันมากมาย นางวิสาขาเห็นเช่นนั้นแล้วก็เกิดความละอาย และคิดในใจว่าพระภิกษุไม่มีผ้าสำหรับอาบน้ำฝนก็บังเกิดมีจิตศรัทธา คิดจะสร้างผ้าอาบน้ำฝนถวายเป็นทานแล้วก็กลับไปสู่กรุงสาวัตถี จัดแจงหาผ้าได้พอสมควรแล้วพอดอนเย็นก็พาบริวารและผ้านั้นมาสู่สำนักพระพุทธองค์แล้วถวายผ้าอาบน้ำฝนนั้น แก่องค์พระศาสดาพร้อมทั้งภิกษุทั้งหลายแล้วกราบทูลถามว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ การถวายผ้าอาบน้ำฝนนี้มีผลานิสงส์เป็นอย่างไร?" พระเจ้าข้าพระองค์ได้ตรัสเทศนาว่า "ดูกรนางวิสาขา ถ้าบุคคลใดมีจิตศรัทธา
นำผ้า...

นำผ้าอาบน้ำฝนมาถวายแก่พระภิกษุในพุทธศาสนาจะมีผลานิสงส์เป็นอเนกประการ" แล้วพระองค์ทรงนำอดีตนิทานมาแสดง ต่อไปในศาสนาพระกัสสปสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น มีหญิงเชื้อใจคนหนึ่งมีนามว่ามัยทาสีอยู่มาวันหนึ่งนางได้เห็นคนทั้งหลาย นำผ้ากาสาหวัดไปสู่อำเภอกษัตริย์ให้เป็นทานโดยกระทำให้เป็นผู้อบน้ำฝน นางอมัยทาสีก็มีศรัทธาอยากจะทำบุญกับเขาบ้าง นางก็คิดว่าจะทำอย่างไรดีหนอ ที่เราจะได้ทำบุญในคราวนี้บ้าง พิจารณาผ้าที่จะให้ทานก็ไม่มี รีบไปหา มารดา แล้วบอก ความจำนงของตนให้มารดา มารดา ก็ตอบว่า "เราจะเอามาแต่ที่ไหน เราก็เป็นทาสเขาอยู่" นางอมัยทาสี เมื่อได้ยินดังนั้น น้ำตาก็ไหลด้วยความเสียใจ มารดาของนางก็มีจิตสงสาร จึงแนะนำให้นางอมัยทาสีไปขึ้นค่าตัวกับนายนางได้รับคำแนะนำเช่นนั้นแล้ว ก็มีความยินดีจึงรีบไปหานายของนาง ฝ่ายเศรษฐีผู้เป็นนายก็ปฏิเสธไม่ยอมให้นางอมัยทาสีขึ้นค่าตัว นางไม่มีความสบายใจนาง มาคิดว่าเมื่อชาติก่อนนี้เราไม่ทำบุญให้ทาน มาชาตินี้เราจึงได้ตกกระกำลำบาก ถึงเวลาจะทำบุญกับเขาบ้างก็จะไม่ทำกับเขาคราวนี้จะเป็นตายอย่างไรจะต้องขอทำบุญให้ได้ในครั้งนี้อย่างไรดีด้วยจิตศรัทธาแรงกล้า นางอมัยทาสีทนความอับอายขายหน้า ได้สละผ้าห่ม แล้วนำไปเฝ้าแม่ยกมัดทอปกปิดบรรเทาความอายแล้วเอาผ้าซีกพอกให้หมดความสกปรกแล้วนำดอกไม้ธูปเทียนพร้อมด้วยผ้า ไปสู่ธรรมศาลา ถวายผ้าอาบน้ำฝนนั้นในวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๗ ก่อนเข้าพรรษาพร้อมกับมหาชนทั้งหลาย แล้วตั้งความปรารถนา ว่า "ด้วยอานิสงส์ที่ตนได้กระทำบุญในคราวครั้งนี้ ขึ้นชื่อว่าความยากจนเชื้อใจไร้ทรัพย์อย่าได้มีในชาติต่อ ๆ ไป จนถึงพระนิพพาน และขอให้พบพระศาสนาพระศรีอริยเมตไตรย" เมื่อคำปรารถนาของนางจบลงแล้วเทวดาทั้งหลายก็ขอสถาปนากรรมนั้นในวันไหว้ ด้วยอานิสงส์ของนางอมัยทาสีทำบุญในคราวครั้งนั้น อยู่มาได้ ๗ วัน พระเจ้าพันธุมหาราช ได้เสด็จไปพบ นางกำลังหอบฟืนมาในระหว่างทางก็เกิดความปฏิพัทธ์รักใคร่ในตัวนางมาก จึงตรัสปราศรัยไต่ถามความตลอดแล้วจึงยกนางขึ้น ราชรถนำเข้าไปสู่พระนครอภิเษกนางให้อยู่ในตำแหน่งอัครมเหสี ครั้นทำลายขันธแล้วนางได้ไปเกิดบนสวรรค์มีวิมานทองสูง ๑๕ โยชน์มีนางฟ้าเป็นบริวาร ๓ พัน ครั้นเสวยทิพย์สมบัติแล้วจนในชาติสุดท้ายนางจะได้เกิดในศาสนาพระศรีอริยเมตไตรยได้ บรรลุธรรมพิเศษดังนี้แล

ชาวพุทธควรปฏิบัติตัวอย่างใดในช่วงเข้าพรรษา

ช่วงเข้าพรรษา พระเก่า พระใหม่ ต่างอยู่พร้อมหน้ากัน เมื่ออยู่พร้อมหน้ากันอย่างนี้ ก็เป็นโชคดีของญาติโยมที่เนื่องา บุญอยู่กับพร้อมหน้า ตั้งแต่สมัยปู่ย่าตาทวดกันมา ญาติโยมจะไม่ปล่อยให้พระภิกษุเข้าพรรษาเพียงลำพัง แต่ก็พลอย เข้าพรรษาไปด้วยเหมือนกัน แต่การเข้าพรรษาของญาติโยมนั้น เข้าพรรษาด้วย “การอธิษฐานจิต”

หลักธรรมในพระพุทธศาสนา มีแม่บทไว้ชัดเจนอยู่ ๓ ประการ

- ๑. ละชั่ว ๒. ทำดี ๓. กลั่นใจให้ใส

เมื่อพระภิกษุอยู่จำพรรษา ท่านก็มีหน้าที่ของท่านในการประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมแม่บทดังกล่าวนี้ คำว่า “ละชั่ว” ของพระ ไม่ได้หมายถึงชั่วอย่างหยาบๆ แต่ว่า “ละชั่ว” ของพระภิกษุในที่นี้ หมายถึง “ละกิเลส” ซึ่งแม้พิจารณาโดยทางโลกแล้วดูไม่ออกว่าเป็นความชั่ว ความไม่ดี เช่น มีจิตใจฟุ้งซ่าน ความจริงก็อยู่ในใจของท่าน คนอื่นมองไม่เห็น แม้ถึงขนาดนั้น ท่านก็พยายามละความฟุ้งซ่านของท่านให้ได้ ด้วยการเจริญภาวนาหรือทำสมาธิให้ยิ่งๆขึ้นไป เป็นต้น ท่านก็ละกิเลสหรือละชั่วที่ละเอียดๆยิ่งๆขึ้นไป ให้สมภูมิแห่งความเป็น

พระของท่าน คำว่า “ทำดี” ของพระ ท่านก็ทำให้อย่างยิ่งๆขึ้นไปเช่นกัน ตัวอย่างเช่น เมื่ออยู่ที่วัด พระเก่าก็เทศน์อบรมให้พระใหม่, พระใหม่ก็ตั้งใจศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความดีให้กับตัวของท่าน และ “กลั่นใจให้ใส” ไปพร้อมๆกันด้วยการตื่นแต่เช้ามืดเพื่อ มาสวดมนต์ และทำสมาธิภาวนา เป็นต้น

สำหรับบรรดาญาติโยมทั้งหลาย นับแต่โบราณมา เมื่อถึงวันเข้าพรรษา บรรดาญาติโยมก็จะมีกรอธิษฐานกันว่า พรรษานี้จะละความไม่ดีอะไรบ้าง ทั้งหยาบทั้งละเอียด พยายามละกันให้ได้ กล่าวคือ ทำตามพระภิกษุให้เต็มที่ในระดับของ ฆราวาส ตัวอย่างเช่น อธิษฐานจิตว่า “พรรษานี้ ในระยะเวลา ๓ เดือนนี้ ที่รู้ว่าอะไรเป็นนิสัยที่ไม่ดีในตัวเองที่มีอยู่ (เลือกมา อย่างน้อย ๑ ข้อ) เราจะแก้ไขตัวเองให้ได้” เช่น บางคนเคยดื่มเหล้า พอถึงวันเข้าพรรษาก็อธิษฐานว่า “เข้าพรรษานี้จะเลิก เหล้าให้เด็ดขาด” บางคนเคยสูบบุหรี่ พอถึงวันเข้าพรรษาก็อธิษฐานว่า “อย่างน้อยพรรษานี้จะเลิกบุหรี่ให้เด็ดขาด” เป็นต้น สิ่งใดที่เป็นความดี ก็พยายามที่จะทำให้อย่างยิ่งๆขึ้นไป ตัวอย่างเช่น เมื่อก่อนนี้ ก่อนจะเข้าพรรษา ตักบาตรบ้าง ไม่ตักบาตรบ้าง หรือตักบาตรแค่ในวันเสาร์ - วันอาทิตย์ หรือวันโกน - วันพระ หรือวันไหนมีโอกาสก็ทำ วันไหนขี้เกียจก็ไม่ทำ ดังนั้น พรรษานี้

ตลอดระยะเวลา ๓ เดือน เมื่อพระภิกษุอยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตาดีแล้ว ก็ตั้งใจที่จะตักบาตรให้ได้ทุกเช้า

ในช่วงเช้าพรรษา ชาวพุทธจะอธิษฐานจิต ละชั่ว ทำดีให้ยิ่งขึ้นไป บางท่าน ยิ่งกว่านั้น ธรรมดาเคยถือศีล ๕ เป็นปกติ อยู่แล้ว พรรษานี้ก็อธิษฐานจิตที่จะถือศีล ๘ ทุกวันพระ จากศีล ๕ ยกขึ้นไปเป็นศีล ๘, บางท่านเคยถืออุโบสถศีล เคยถือศีล ๘ ทุกวันพระ เมื่อพรรษาที่แล้ว พรรษานี้ก็อธิษฐานจิตที่จะถืออุโบสถศีล ถือศีล ๘ ทุกวันโกน - วันพระ เพิ่มเป็นสัปดาห์ละ ๒ วัน , บางท่านยิ่งกว่านั้นขึ้นไปอีก พรรษานี้ก็อธิษฐานจิตที่จะถืออุโบสถศีล จะถือศีล ๘ ตลอด ๓ เดือนเลย ก็แล้วแต่ว่าใครมีกุศลจิต ศรัทธามากเพียงไหน ก็ทำให้ยิ่งขึ้นไปตามนั้น บางท่าน ยิ่งกว่านั้นขึ้นไปอีก ถึงกับอธิษฐานเลยว่า พรรษานี้ นอกจากจะถือศีล ๘ ตลอดพรรษาแล้วยังไม่พอ แต่จะทำสมาธิทุกวันหรือทุกคืนก่อนนอน วันละ ๑ ชั่วโมง หรือบางท่านเพิ่มเป็นคืนละ ๒ ชั่วโมง หรือ ๓ ชั่วโมง ก็ว่ากันไปตามกุศลศรัทธา นี่เป็นสิ่งที่ปู่ตาทวดของเราทำกันมา

ในช่วงเช้าพรรษา ชาวพุทธจะอธิษฐานจิต ละชั่ว ทำดีให้ยิ่งขึ้นไป แต่ที่อยากจะฝาก คือ เนื่องจากในปัจจุบันนี้สังคมเปลี่ยนแปลง ญาติโยมส่วนมากหยุดงานกันในวันเสาร์ - วันอาทิตย์ แต่เดิมพระภิกษุจะเทศน์กันในวันโกน - วันพระ เป็นหลัก เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงเหลือแต่เพียงคนเฒ่าคนแก่เท่านั้นที่ไปฟังเทศน์ในวันโกน - วันพระ แต่ในเวลาี้ เมื่อเช้าพรรษา ขอฝากหลวงพ่อก หลวงพี่ ด้วยว่า ถ้าจะเพิ่มวันเทศน์วันสอนธรรมะให้กับประชาชนในวันเสาร์ - วันอาทิตย์ ซึ่งญาติโยมต่างหยุดงานกัน อีกสักวันสองวัน ก็จะเป็นการดี และสำหรับญาติโยมเมื่อรู้ว่าครั้งนี่เช้าพรรษา พระภิกษุได้เทศน์ได้สอนในวันเสาร์ - วันอาทิตย์ เพิ่มให้ด้วย ก็อย่าลืมหากันไปฟังท่านเทศน์ ถ้าขยันกันอย่างนี้ มีแต่บุญกุศลตลอดทั้งพรรษา แล้วความเจริญรุ่งเรืองทั้งของตนเอง ทั้งของ พระพุทธศาสนา ทั้งของประเทศของเรา ก็จะบังเกิดขึ้นตลอดปีตลอดไป วันเช้าพรรษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ตรงกับวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

รู้จักความเป็นมาและข้อมูลของวันเช้าพรรษา

การเช้าพรรษา เป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิษฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริก ไปยังสถานที่ต่างๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็นจริง ๆ ช่วงจำพรรษาจะอยู่ในช่วงฤดูฝนคือแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึง ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี ดังนั้น วันเช้าพรรษา หมายถึง วันที่พระภิกษุในพระพุทธศาสนาอธิษฐานอยู่ประจำในวัด หรือเสนาสนะที่คุ้มแดดคุ้มฝนได้แห่งหนึ่งไม่ไปค้างแรมในที่อื่น ตลอด ๓ เดือนในฤดูฝน วันเช้าพรรษา เป็นวันที่พระสงฆ์เริ่มอยู่จำพรรษาตลอด ๓ เดือน ในฤดูฝน ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำเดือน ๘ จนถึงกลางเดือน ๑๑ วันเช้าพรรษาที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตไว้มีอยู่ ๒ วันคือ

- วันเข้าปฐมพรรษา คือวันเช้าพรรษาแรก ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ไปจนถึงวันเพ็ญกลางเดือน ๑๑
- วันเข้าปัจฉิมพรรษา คือวันเช้าพรรษาหลัง ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำเดือน ๙ ไปจนถึงวันเพ็ญเดือน ๑๒

เมื่อเช้าพรรษาแล้วหากภิกษุมีกิจธุระจำเป็น อันชอบด้วยพระวินัย พระพุทธเจ้าก็ทรงอนุญาตให้ไปได้ โดยมีข้อจำกัดว่าจะต้องกลับมายังสถานที่จำพรรษาเดิมภายใน ๗ วัน ที่เรียกว่า สัตตทากรณียะ ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อทายกทายิกา ปรารถนาจะบำเพ็ญกุศล เมื่อมานิมนต์ก็ให้ไปเพื่อรักษาศรัทธาได้
๒. ถ้าสงฆ์ ณ ที่แห่งใดแห่งหนึ่งเกิดอธิกรณ์ขึ้น ก็ให้ไปเพื่อระงับอธิกรณ์ได้
๓. ถ้าบิดา มารดา ญาติ พี่น้อง พระอุปัชฌาย์ อาจารย์ เป็นไข้ เมื่อทราบก็ให้ไปได้
๔. พระวิหารในที่แห่งอื่นเกิดชำรุดเสียหาย ให้ไปหาสิ่งของเพื่อมาปฏิสังขรณ์พระวิหารนั้นได้
๕. เมื่อถูกสัตว์ร้ายรบกวน ถูกโจรปล้น พระวิหารถูกไฟไหม้ หรือถูกน้ำท่วม ก็ให้ไปจากที่นั้นได้
๖. เมื่อชาวบ้านถูกโจรปล้น อพยพหนีไป ก็ให้ไปกับพวกเขาบ้านได้โดยให้ไปกับชาวบ้านที่มีความเลื่อมใสศรัทธาสามารถที่จะให้ความอุปถัมภ์ได้
๗. เมื่อที่ใดเกิดความขาดแคลน อาหารหรือยารักษาโรค ชาตผู้อุปถัมภ์บำรุง ได้รับความลำบากก็อนุญาตให้ไปจากที่นั้นได้
๘. ถ้าหากมีผู้อาทรพม์มาล่อ ก็อนุญาตให้ไปจากที่นั้นได้
๙. หากภิกษุสงฆ์หรือภิกษุณีสงฆ์แตกกันหรือมีผู้พยายามจะให้แตกกัน ถ้าการไปจากที่นั้นสามารถระงับการแตกกันได้ ก็อนุญาตให้ไปได้

ในวันเข้าพรรษา ถือว่าเป็นกรณีพิเศษสำหรับพระภิกษุสงฆ์ จะมีการประชุมกันในพระอุโบสถ ไหว้พระสวดมนต์ ขอมหาซึ่งกันและกัน เสร็จแล้วก็ประกอบพิธีเข้าพรรษา ภิกษุจะอธิษฐานใจตนเองว่า ตลอดฤดูกาลเข้าพรรษานี้ตนเองจะไม่ไปไหน ด้วยการเปล่งวาจาว่า

อิมสมิ อวาเส อิมิ เตมาสี วสสี อุเปมิ หรือ อิมสมิ วิหาเร อิมิ เตมาสี วสสี อุเปมิ แปลว่า ข้าพเจ้าขอยุ่จำพรรษาตลอด ๓ เดือน ในอาวาสนี้ หรือในวิหารนี้ (ว่า ๓ ครั้ง) หลังจากเสร็จพิธีเข้าพรรษาแล้วก็นำดอกไม้ ธูป เทียน ไปนมัสการปูชนียวัตถุที่สำคัญในอาวาสนั้น ในวันต่อมาก็นำดอกไม้ ธูป เทียน ไปขอมาพระอุปัชฌาย์อาจารย์ และพระเถระที่ตนเคารพนับถือ

ความสำคัญของวันเข้าพรรษา

วันเข้าพรรษานี้มีความสำคัญต่อพุทธศาสนิกชนและเป็นวันสำคัญของพระพุทธศาสนาด้วยเหตุผลดังนี้

๑. พระภิกษุจะหยุดจาริกไปยังสถานที่อื่นๆ แต่จะเข้าพักอยู่ประจำในวัดแห่งเดียวตามพุทธบัญญัติ
๒. การที่พระภิกษุอยู่ประจำที่นานๆ ย่อมมีโอกาสได้สงเคราะห์กุลบุตรที่ประสงค์จะอุปสมบทเพื่อศึกษาพระธรรมวินัย และสงเคราะห์พุทธบริษัททั่วไป

๓. เป็นเทศกาลที่พระพุทธศาสนิกชนงดเว้นอบายมุขและความชั่วต่าง ๆ เช่น การดื่มสุราสิ่งเสพติด และการเที่ยวเตร่เฮฮา เป็นต้น ๔. นอกจากเป็นเทศกาลที่พุทธศาสนิกชนงดเว้นอบายมุขและความชั่วต่าง ๆ แล้วในช่วงเวลาพรรษา พุทธศาสนิกชนทั่วไปจะบำเพ็ญทาน รักษาศีลฟังธรรม และเจริญภาวนามากขึ้นพิธีทางศาสนา การบำเพ็ญกุศลเนื่องในเทศกาลเข้าพรรษานี้ยังมีประเพณีสำคัญอยู่ ๒ ประเพณี ควรนำมากล่าวไว้ ณ ที่นี้ ดังนี้

๑. ประเพณีแห่เทียนพรรษา

ประเพณีนี้คงเกิดขึ้นจากความจำเป็นที่ว่าสมัยก่อนยังไม่มีไฟฟ้าใช้กันดังปัจจุบัน เมื่อพระสงฆ์จำพรรษารวมกันมาก ๆ ก็จำเป็นต้องปฏิบัติกิจวัตรเช่น การทำวัตรสวดมนต์เข้ามิดและตอนพลบค่ำ การศึกษาพระปริยัติธรรมกิจกรรมเหล่านี้ล้วนต้องการแสงสว่างโดยเฉพาะ แสงสว่างจากเทียนที่พระสงฆ์จุดบูชาพระรัตนตรัยและเพื่อต้องการใช้แสงสว่างโดยตรงด้วยเหตุนี้ พุทธศาสนิกชนจึงนิยมหล่อเทียนต้นใหญ่ กะว่าจะจุดได้ตลอดเวลา ๓ เดือนไปถวายพระภิกษุในวัดใกล้ ๆ บ้านเป็นพุทธบูชา เทียนดังกล่าวเรียกว่า เทียนจำนำพรรษา

ก่อนจะนำเทียนไปถวายนี้ ชาวบ้านมักจัดเป็นขบวนแห่แห่นกันไปอย่างเอิกเกริกสนุกสนานเรียกว่าประเพณีแห่เทียนจำนำพรรษาดังขอสรุปเนื้อหาจากหนังสือนางนพมาศ ดังนี้

เมื่อถึงวันขึ้น ๑๔ ค่ำ ทั้งทหารบกและทหารเรือก็จัดขบวนแห่เทียนจำนำพรรษา ทั้งใส่คานหาบไปและลงเรือประดิษฐานอยู่ในบุษบกทองคำประดับธงทิว ตึกทอง เป่าแตรสังข์ แห่ไป ครั้นถึงพระอารามแล้วก็ยกต้นเทียนนั้นเข้าไปถวายในพระอุโบสถหอพระธรรม และพระวิหารจุดตามให้สว่างไสวในที่นั้นๆ ตลอด ๓ เดือน ดังนี้ทุกพระอาราม

ในวัดราษฎร์ทั้งหลาย ก็มีพิธีทำนองนี้ทั่วพระราชอาณาจักร ปัจจุบัน ประเพณีแห่เทียนจำนำพรรษานี้ยังถือปฏิบัติกันอยู่ทั่วไป บางจังหวัด เช่น อุบลราชธานี ถือให้เป็นประเพณีเด่นประจำจังหวัดตนได้จัดประดับตกแต่งต้นเทียนใหญ่ๆ มีการประกวดแข่งขันแล้วแห่แห่น ไปถวายตามวัดต่าง ๆ

๒. ประเพณีถวายผ้าอาบน้ำฝน

การถวายผ้าอาบน้ำฝนนี้ เกิดขึ้นแต่สมัยพุทธกาล คือ มหาอุบาสิกา ชื่อว่า วิสาขาได้ทูลของพระบรมพุทธานุญาตให้พระสงฆ์ ได้มีผ้าอาบน้ำสำหรับผลัดเปลี่ยนเวลาทรงน้ำฝนระหว่างฤดูฝน นางวิสาขาจึงเป็นสตรีคนแรกที่ได้ถวายผ้าอาบน้ำฝนแด่พระสงฆ์

ด้วยเหตุนี้ เมื่อถึงวันเข้าพรรษา พุทธศาสนิกชน ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยราชธานี จึงนิยมนำผ้าอาบน้ำฝนไปถวายผ้าอาบน้ำฝนถวายพระสงฆ์ผู้จะอยู่พรรษา พร้อมกับอาหารและเครื่องใช้ที่จำเป็นต่าง ๆ

แม้ในปัจจุบัน พุทธศาสนิกชนไทยก็ยังคงยังปฏิบัติกิจกรรม อย่างนี้อยู่บางวัดมีการแจกฏีกานัดเวลา ประกอบพิธีถวายผ้าอาบน้ำ...

อาบนํ้าฝน (วัสสิกสาฎก) หรือ ผ้าจํานําพรรษาและเครื่องใช้อื่นๆ ณ ศาลาบำเพ็ญกุศลของวัดไถ่บ้าน

อานิสงส์แห่งการจําพรรษา

เมื่อพระภิกษุอยู่จําพรรษาครบ ๓ เดือนได้บวราณาแล้ว ย่อมจะได้รับอานิสงส์แห่งการจําพรรษา ๕ อย่าง ตลอด ๑ เดือนนับแต่วันออกพรรษาเป็นต้นไป คือ

๑. เทียวจาริกไปโดยไม่ต้องบอกลา ตามสิกขาบทที่ ๖ แห่งอเจลกวรรค ปาจิตตีย์กัณฑ์
๒. เทียวจาริกไปโดยไม่ต้องถือไตรจีวรไปครบสำรับ
๓. ฉ้นคณะโกชน์และปริมปรโกชน์ได้
๔. เก็บติเรกจีวรได้ตามปรารณา
๕. จีวรอันเกิดขึ้นในที่นั้นเป็นของพวกเธอ

และยังได้โอกาสเพื่อที่จะกราลกฐิน และได้รับอานิสงส์พรรษาทั้ง ๕ ขึ้นนั้นเพิ่มออกไปอีก ๔ เดือน ในฤดูหนาว คือ ตั้งแต่แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๒ ไปจนถึงขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ อีกด้วย ประวัติวันเข้าพรรษา และความเป็นมาของวันเข้าพรรษา

ส่วนที่เกี่ยวกับพระพุทธเจ้า

เมื่อครั้งที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงประทับอยู่ ณ วัด เวฬุวัน เมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ มีเหตุการณ์เกิดขึ้นคือ พวกชาวบ้าน กลุ่มหนึ่งพากันกล่าวตำหนิพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาว่า ช่างไม่รู้จักกาลเวลาเสียเลยพากันจาริกไปเรื่อยๆ ไม่หยุดยั้งแม้ในระหว่างฤดูฝนบางครั้งก็ไปเหยียบข้าวกล้าของชาวนาเสียหาย ขณะที่พวกนิครนถ์ นักบวชในศาสนาอื่นและฝูงนก ยังหยุดพักผ่อนไม่ท่องเที่ยวไปในฤดูฝนเช่นนี้ เรื่องนี้ทราบถึงพระพุทธเจ้าในกาลต่อมา พระองค์จึงทรงรับสั่งให้พระสงฆ์ประชุมพร้อมกันตรัสถามจนได้ความเป็นจริงแล้วจึงทรงบัญญัติเรื่องการเข้าพรรษาไว้ว่า

อนุชานามิ ภิกษเว อุปะคันตุง แปลว่า "ภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้พวกเธออยู่จําพรรษา"

พระสงฆ์ที่เข้าจําพรรษาแล้วจะไปค้างแรมที่อื่นไม่ได้ แต่หากมีกรณีจำเป็น ๔ ประการต่อไปนั้ ภิกษุผู้อยู่พรรษสามารถไปค้างที่อื่นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการขาดพรรษา แต่ต้องกลับมาภายในระยะเวลา ๗ วัน คือ

๑. ไปรักษาพยาบาลภิกษุ หรือบิดามารดาที่เจ็บป่วย
๒. ไประงับไม่ให้ภิกษุสึก
๓. ไปเพื่อธุระของสงฆ์
๔. ทายกนิมนต์ไปฉลองศรัทธาในการบำเพ็ญกุศลของเขา

วันเข้าพรรษานี้โดยทั่วไปกำหนดในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ เรียกว่า วันเข้าพรรษา (ปฐิมพรรษา) ถ้าปีใดเป็นปีอธิกมาส มีเดือน ๘ สองหน ก็เลื่อนไปเข้าพรรษา ในวันแรม๑ ค่ำ เดือน ๘ หลัง ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นไม่สามารถเข้าพรรษาได้ก็เลื่อนเข้าพรรษา ในแรม ๑ ค่ำเดือน ๙ ก็ได้ ไปสิ้นสุดเอาวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน๑๒ เรียกว่า วันเข้าพรรษาหลัง (ปัจฉิมพรรษา)

การถือปฏิบัติวันเข้าพรรษาในประเทศไทย

สมัยก่อนประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม จะเริ่มทำไร่ทำนาปักดำข้าวกล้าก่อนพรรษากาลพอ พระสงฆ์เข้าพรรษาก็จะเสร็จงานในไร่นา ย่อมมีเวลารว่างมาก ประกอบกับการคมนาคมไปมาระหว่างสถานที่ต่าง ๆ ก็ไม่ค่อยสะดวกเนื่องจากฝนตกชุกและน้ำขึ้นเจ็งนอง เต็มแม่น้ำลำคลองทั่วไปชาวบ้านจึงถือโอกาสเข้าวัดถวายทาน รักษาศีล ฟังธรรมและเจริญภาวนาเพิ่มพูนบุญกุศลกันมากขึ้น

ดังนั้นเมื่อถึงวันเข้าพรรษา พุทธศาสนิกชนก็จะพากันหาอาหารทั้งคาวหวาน ผลไม้ และเครื่องอุปโภคที่จำเป็นแก่สมณะนำไปถวายพระภิกษุสงฆ์ไถ่บ้านตน พระภิกษุสงฆ์แนะนำสั่งสอนให้เกิด ศรัทธาในการปฏิบัติ ตามหลักทานศีลและภาวนา และความไม่ประมาทในการประกอบคุณความดีอื่น ๆ

ตามประวัติศาสตร์ พุทธศาสนิกชนชาวไทย ได้เริ่มบำเพ็ญกุศลเนื่องในเทศกาลเข้าพรรษานี้ ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ดังข้อความในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชว่า

"พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองสุโขทัยนี้ทั้งชาวแม่ชาวเจ้า ทั้งท่วยบ่วยท่วยนาง ลูกเจ้าลูกชั้นทั้งสิ้นทั้งหลายทั้งหญิงทั้งชาย ฝูงท่วย...

ฝูงท่วยมีศรัทธาในพุทธศาสนา มักทรงศีล เมื่อพรรษาทุกคน"

นอกจากการรักษาศีลแล้ว พุทธศาสนิกชนไทย ในสมัยสุโขทัยนั้นยังได้บำเพ็ญกุศลอื่น ๆ ดังรายละเอียดปรากฏอยู่ในหนังสือ นางนพมาศ พอสรุปได้ดังนี้

เมื่อถึงเดือน ๘ ก็มีพระราชพิธีอาชาตมมาส พระภิกษุสงฆ์ทุกรูป จะได้เข้าจำพรรษา ในพระอารามต่าง ๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีรับสั่งให้จัดแจงเสนาสนะถวาย พร้อมทั้งบริวารอันควรแก่สมณะบริโภค เช่น เติงตั้ง เสื่อสาด ผ้าจําพรรษา อาหารหวานคาวยารักษาโรค และรูปเทียนจําพรรษา เพื่อบูชาพระรัตนตรัยในพระอารามหลวงทั่วราชอาณาจักร แม่ขาวเมืองสุโขทัย ก็บำเพ็ญกุศลเช่นนี้ในวัดประจำตระกูลของตน

ประเพณีตัดกระดาษดอกไม้ในวันเข้าพรรษา

การตัดกระดาษดอกไม้ เดิมทีเดียวได้มีเรื่องราวในสมัยพุทธกาลของนายสุนนมาลาการที่ได้ถวายดอกมะลิ แต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรื่องราวมีอยู่ว่า ในกรุงราชคฤห์มีช่างตัดดอกไม้คนหนึ่ง ชื่อ "สุนนะ" ทุกๆ เช้า เขาจะนำดอกมะลิ ๘ ทะนาน ไปถวายพระเจ้าพิมพิสาร และจะได้ทรัพย์มาเป็นค่าดอกไม้วันละ ๘ กหาปณะเป็นประจำ วันหนึ่ง ขณะที่เขาถือดอกไม้จะนำไปถวายพระราชอา พระบรมศาสดาเสด็จมาบิณฑบาต พร้อมด้วยหมู่ภิกษุสงฆ์จำนวนมาก พระพุทธองค์ทรงเปล่งฉัพพรรณรังสีออกจากพระวรกาย นายสุนนะเห็นแล้วเกิดความเลื่อมใสศรัทธามาก อยากจะถวายดอกมะลิทั้ง ๘ ทะนาน ที่ถืออยู่ในมือ เพื่อเป็นพุทธบูชา เขาคิดว่า "ถ้าหากพระราชอาไม่ได้รับดอกไม้เหล่านี้ในวันนี้ เราอาจจะถูกประหาร หรือถูกเนรเทศออกจากแคว้นแคว้นก็ได้ แต่ก็ช่างเถอะ เพราะถึงพระราชอาจะทรงอนุเคราะห์เรา ด้วยการพระราชทานทรัพย์เป็นค่าดอกไม้ ก็คงพอเลี้ยงชีวิตได้แคในภพชาตินี้เท่านั้น แต่การบูชาพระบรมศาสดาด้วยดอกไม้เหล่านี้ จะทำให้เราได้รับความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า" เขาคิดอย่างนี้แล้วก็ตัดสินใจสละชีวิต โปรยดอกไม้ทั้ง ๘ ทะนาน บูชาพระบรมศาสดาทันที ทันใดนั้น สิ่งอัศจรรย์ก็บังเกิดขึ้น คือ ดอกมะลิทั้ง ๘ ทะนาน ไม่ได้ตกถึงพื้นดินเลย ดอกมะลิ ๒ ทะนาน ได้กลายเป็นพุดานดอกไม้ แต่อยู่เหนือพระเศียรของพระบรมศาสดา อีก ๒ ทะนาน แม่เป็นกำแพงดอกไม้ลอยอยู่ข้างขวา และ ๒ ทะนานอยู่ข้างซ้าย ส่วนอีก ๒ ทะนาน อยู่ข้างหลังกำแพงดอกไม้ทั้งหมดนี้ ลอยไปพร้อมกับพระบรมศาสดา เมื่อพระพุทธองค์ทรงพระดำเนิน กำแพงดอกไม้ทั้งหมดก็ลอยตามไป เมื่อประทับยืน กำแพงดอกมะลิก็ก็นิ่งอยู่กับที่เหมือนกัน นายสุนนะเห็นดังนั้น เกิดความปีติปราโมทย์เป็นอย่างยิ่ง แต่เมื่อพระเจ้าพิมพิสารทรงทราบเรื่อง แทนที่จะลงโทษกลับชื่นชมและปูนบำเหน็จรางวัลทำให้นายมาลาการมีชีวิตที่สุขสบายขึ้น เพราะเหตุนี้ ได้มีประเพณีตัดกระดาษเข้าพรรษาของไทยที่ได้สืบทอดมาจนาน และเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งที่อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยมีการใช้ดอกไม้ชนิดหนึ่งในการใส่บาตรเรียกว่า "ดอกเข้าพรรษา" ชื่อเรียกเช่นนี้เรียกกันติดปากของคนในแถบ จ.สระบุรี จนบางท่านไม่รู้ว่าดอกไม้มีชื่อเรียกทั่วไปว่าอะไร ต้นเข้าพรรษาที่ออกดอกเข้าพรรษา ในท้องถิ่นอื่น ๆ จะนิยมเรียกไม้ชนิดนี้ว่า "หงส์เหิน" ตามลักษณะของรูปร่างของดอก เพราะดอกและเกสรจะมีลักษณะเหมือนตัวหงส์ กำลังจะบิน มีลีลาสง่างาม มีกลีบประดับเรียงตามช่อดอก นอกจากนี้ยังมีชื่อเรียกอื่น ๆ อีก เช่น กล้วยจ๊ะก่า (ตาก) กล้วยจ๊ะก่าหลวง (ลำพูน) กล้วยเครือคำ (เชียงใหม่) ก้ามปู (พิษณุโลก) ขมิ้นผี หรือกระทือลิง (ภาคกลาง) ว่านดอกเหลือง (เลย) และดอกเข้าพรรษา (สระบุรี)

สรุป

การหล่อเทียนพรรษา ได้มีการจัดสถานที่ในพิธีการหล่อเทียนพรรษา ณ บริเวณวัดป่าแดง หมู่ที่ ๗ ซึ่งได้มีการจัดเตรียมแบบพิมพ์หล่อเทียนและขี้ผึ้งเพื่อใช้หล่อเทียนพรรษา รวม ๑๑ หมู่บ้าน เมื่อทำพิธีเจริญพุทธมนต์เรียบร้อยแล้ว เทียนที่หล่อเสร็จเรียบร้อย นำไปประดับตกแต่งประดับประดามาจัดร่วมขบวนแห่เทียนพรรษา ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวได้รับความร่วมมือจาก ประชาชนในตำบลจอมหมอกแก้ว และกลุ่มต่าง ๆ อาทิเช่น ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลจอมหมอกแก้ว คณะผู้บริหารและสมาชิกสภา กลุ่มผู้สูงอายุ โรงเรียนในตำบลจอมหมอกแก้ว กลุ่ม อสม.ตำบลจอมหมอกแก้ว สภาวัฒนธรรมตำบลจอมหมอกแก้ว ประเพณีหล่อเทียนและแห่เทียนพรรษา เป็นประเพณีที่ถือปฏิบัติสืบทอดมาเป็นเวลานานประเพณีแห่เทียนพรรษา เกิดจากความจำเป็นที่ว่าสมัยก่อนยังไม่มีไฟฟ้าใช้เช่นปัจจุบัน ดังนั้น เมื่อพระภิกษุอยู่รวมกันมากๆ เพื่อปฏิบัติกิจวัตร เช่น การสวดมนต์ตอนเข้ามิดและพลบค่ำ การศึกษาพระปริยัติธรรม การบูชาพระรัตนตรัย ฯลฯ จำเป็นต้องใช้แสงสว่างจากเทียน ชาวบ้านจึงได้ร่วมกันนำเทียนมาถวายซึ่งช่วงต้นก็จะถวาย...

ก็จะกลายเป็นเทียนเล็กๆธรรมดา ครั้นต่อมาก็ได้มีการมัดเทียนเล็กๆมารวมกันคล้ายต้นกล้วยหรือลำไผ่แล้วติดกับฐานที่เรียกกันว่า ต้นเทียน หรือ ต้นเทียนพรรษา และกิจกรรมการมาเรื่อยๆจนเป็นเทียนพรรษาอย่างที่เรารู้กันอยู่ในปัจจุบัน ในความเชื่อของชาวพุทธจะทำเทียนเพื่อบูชาพระรัตนตรัย โดยเอามาจากรังผึ้งรังต้มเอาขี้ผึ้งมาพันเป็นเทียนเล็กๆเพื่อจุดบูชาพระ และได้ยึดเป็นประเพณีที่จะนำเทียนไปถวายพระภิกษุในช่วงเข้าพรรษา เพื่อปรารถนาให้ตนเองมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ดุจดั่งแสงสว่างของดวงเทียน ในขณะที่เดียวกันพุทธศาสนิกชนก็ถือโอกาสในช่วงเทศกาลเข้าพรรษาได้ไปบำเพ็ญกุศล เช่น ทำบุญตักบาตร รักษาศีล สวดมนต์ ฟังธรรม เจริญภาวนา ตลอดจนไปศึกษาหาความรู้กับพระภิกษุ ซึ่งต่อมาได้เกิดเป็นประเพณีนิยมที่จะให้ลูกหลานไปบวชเรียนในช่วงเข้าพรรษา เพื่อให้ได้ศึกษาพระธรรมคำสอนของพระพุทธองค์และได้ฝึกฝนตนเอง สำหรับปัจจุบันได้มีพุทธศาสนิกชนจำนวนหนึ่งที่ถือเอาวันเข้าพรรษาเป็นวันสำรวจพฤติกรรมของตนเองที่ได้ปฏิบัติผ่านมา และตั้งจิตอธิษฐานที่จะลด ละ เลิกสิ่งที่ไม่ดีต่างๆ เช่น เลิกเหล้า อดบุหรี่ การพูดจาหยาบคาย ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษาเป็นเวลา เดือน ๓ โดยใช้วันนี้เป็นวันเริ่มต้นในการกระทำดี ซึ่งก็นับว่าเป็นระยะเวลาที่ยาวนานเพียงพอสำหรับความตั้งใจ สร้างเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้น อันมีอานิสงส์ทำให้ตนเอง ครอบครัวและสังคมเกิดความสุข สงบร่มเย็น องค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว และสภาวัฒนธรรมตำบลจอมหมอกแก้ว ได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่น จึงได้ทำโครงการดังกล่าวขึ้น เพื่อเป็นการแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์และสืบสานของหมู่บ้านต่างๆ เพื่อให้ประชาชน เด็กและเยาวชน รวมถึงหน่วยงานทุกภาคส่วนในสังคมได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีที่ดีงาม รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความรัก ความสามัคคี ความร่วมมือ ความสนุกสนาน และผูกมิตรไมตรีที่ดีต่อกัน ตลอดจนเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีที่ดีงามให้คงอยู่ต่อไป

เป้าหมาย:

- ๑.ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ของ อบต.จอมหมอกแก้ว
- ๒.เจ้าหน้าที่และส่วนราชการอำเภอแม่ลาว เช่น โรงเรียนทุกโรงในเขตตำบลจอมหมอกแก้ว
- ๓.ผู้สูงอายุตำบลจอมหมอกแก้ว สภาวัฒนธรรมตำบลจอมหมอกแก้ว ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลจอมหมอกแก้ว และประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๕๐ คน และวัดในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว จำนวน ๑๑ วัด

กิจกรรม

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖

- ๐๘.๓๐ น. - กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว สภาวัฒนธรรมตำบลจอมหมอกแก้ว ประธานกลุ่มพัฒนาสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ ตัวแทนหน่วยงานราชการในเขต อบต.จอมหมอกแก้ว พี่น้องประชาชนตำบลจอมหมอกแก้วพร้อมกันบริเวณพิธี ณ วัดป่าแดง หมู่ที่ ๗ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย
- ๐๙.๐๐ น. - ประธานพิธี จุดธูปเทียน บูชาพระรัตนตรัย
 - พระสงฆ์ ๙ รูป เจริญพระพุทธมนต์
 - พระสงฆ์อนุโมทนาประพรมน้ำพระพุทธมนต์
- ๑๐.๐๐ น. - ผู้แทนคณะกรรมการจัดงาน กล่าวรายงานต่อประธานในพิธี
 - ประธานในพิธี กล่าวเปิดงานและนำคณะผู้บริหาร อบต.จอมหมอกแก้ว สมาชิกสภา อบต.จอมหมอกแก้ว ผู้นำฝ่ายปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สภาวัฒนธรรมตำบลจอมหมอกแก้ว ประธานกลุ่มพัฒนาสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ ตัวแทนหน่วยงานราชการ พี่น้องประชาชนในเขต อบต.จอมหมอกแก้ว ร่วมกันหล่อเทียนพรรษา
 - พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา (สวดชัยันโต)

๑๑.๐๐ น. - ประธานและแขกผู้มีเกียรติถวายจตุปัจจัยและเครื่องไทยทาน
- พระสงฆ์อนุโมทนา

๑๒.๐๐ น. - เสรีจพิธี

วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

๐๙.๐๐ น. - ผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ คณะศรัทธา ประชาชนในตำบลจอมหมอกแก้ว
จำนวน ๑๑ แห่ง จัดชบวนแห่มารับเทียนพรรษา ถวายเทียนพรรษา วัดในเขตพื้นที่

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. จัดทำโครงการเพื่อเสนอขอรับการอนุมัติงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลและดำเนินงานเมื่อได้รับความเห็นชอบพิจารณาอนุมัติโครงการ
๒. จัดประชุมร่วมรับฟังความเห็นจากนำผู้ชุมชน ผู้นำกลุ่มต่าง ๆ และผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการจัดเตรียมกิจกรรม
๓. มีการแบ่งงานและมอบหมายหน้าที่ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับผิดชอบการดำเนินตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนด และออกคำสั่งในการมอบหมายหน้าที่
๔. ประสานความร่วมมือกับวัด โรงเรียน ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม
๕. ดำเนินงานตามกำหนดการและแผนงานที่กำหนดไว้
๖. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อติดตามผลและรับทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่ผ่านมา
๗. สรุปและรายงานผล

ผลการดำเนินโครงการ

การดำเนินกิจกรรม โครงการอนุรักษ์ประเพณีหล่อแห่เทียนพรรษา ตำบลจอมหมอกแก้ว ประจำปี ๒๕๖๗ ซึ่งในโครงการได้มีการแบ่งกิจกรรมออกเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมการหล่อต้นเทียนพรรษา และกิจกรรมการนำต้นเทียนพรรษาไปถวายตามวัดต่างๆ จำนวน ๑๑ วัด ในเขตตำบลจอมหมอกแก้ว

ผลการประเมินโครงการ

ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม พบว่า มีประชาชนเข้าร่วมโครงการ โดยทั้งหมดจำนวน ๑๑๓ คน ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน คิดเป็นร้อยละ ๑๑๓.๐๐ ซึ่งมีมากกว่ากลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการบูรณาการการทำงานระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน กลุ่มผู้นำชุมชนท้องถิ่นและท้องที่ มีพระภิกษุสงฆ์ สมาชิกอปพร. กลุ่มเยาวชน และประชาชนทั่วไป เข้าร่วมกิจกรรม วัดมีเทียนใช้ในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา มีการหล่อเทียนพรรษาถวาย ครบทั้ง ๑๑ วัดในตำบลจอมหมอกแก้ว ประชาชนสามารถ ลด ละ เลิกสุรา เข้าซื้อร่วมปฏิญาณตนงดเหล้าเข้าพรรษา เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ ความคุ้มค่าของการจัดกิจกรรมในครั้งนี้เห็นได้ชัดว่ามีความคุ้มค่าเป็นอย่างมากมาทั้งทางด้านงบประมาณที่ได้จัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ถือได้ว่าคุ้มค่ามากที่สุด

ประโยชน์ของผลงานที่ได้รับ

๑. เป็นการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นทางพระพุทธศาสนาให้คงอยู่สืบไป
๒. เป็นการร่วมรณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษา ส่งเสริมให้ประชาชน ลด ละ เลิก อบายมุข
๓. ทำให้วัดต่าง ๆ ในเขตตำบลจอมหมอกแก้วมีเทียนพรรษาจุดในช่วงเข้าพรรษา
๔. ประชาชนรู้จักการสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมอันดีงาม ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม กระทำแต่ความดีละเว้นความชั่ว
๕. ประชาชนในตำบลมีความรัก สามัคคีและมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทั้งผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จอมหมอกแก้ว พนักงาน พนักงานจ้าง ผู้สูงอายุ เด็ก เยาวชน สภาวัฒนธรรมตำบลจอมหมอกแก้ว โรงเรียนในเขตตำบลจอมหมอกแก้ว ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำบลจอมหมอกแก้ว ยังเป็นการให้ความรู้กับประชาชนในตำบลจอมหมอกแก้วในการกำเนิดของเทียนพรรษา อานิสงส์ของการถวายเทียนพรรษาและผ้าอาบน้ำฝน พร้อมทั้งเป็นการส่งเสริมให้ความรู้ในการเป็นพุทธมาฆะกะ ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา อีกทั้งยังเป็นการรักษาสุขภาพในกับตนเองอีกด้วย

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

เป็นช่วงฤดูฝนทำให้การจัดกิจกรรมล่าช้า และผู้มาร่วมกิจกรรมไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร เนื่องจากการเดินทาง และสถานที่ในการจัดกิจกรรมในวันหล่อเทียนมีความเรียบร้อยดีในการจัดสถานที่ และควรมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวน ประชาชนในตำบลใกล้เคียงเข้าร่วมกิจกรรม

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากการจัดกิจกรรมผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความภาคภูมิใจในการเข้าร่วม เพื่อแสดงออก ถึงความสามัคคีของชุมชน เพื่อความเป็นสิริมงคล ของประชาชนในพื้นที่ตำบลจอมหมอกแก้ว และผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เป็น อย่างดียิ่ง

ปัจจัยด้านความสำเร็จ

ผู้ที่มาร่วมกิจกรรม หลังจากมาร่วมกิจกรรมรู้สึกว่าเป็นกิจกรรมที่มีความสมบูรณ์ และจัดได้เป็นอย่างดี และ เห็นสมควรดำเนินการต่อไปทุกปี และผู้จัดกิจกรรมก็มีความเข้าใจในการจัดงาน มีความเป็นไปตามกำหนด

- ด้านกิจกรรมด้านระบบ / มีการวางแผนในการจัดกิจกรรมได้ดี และมีการมอบหมายหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการ ดำเนินกิจกรรม เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

- การรับรู้ข้อมูล ก็มีการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

ปัจจัยด้านอุปสรรคและโอกาสพัฒนา

- ด้านระยะเวลา การจัดกิจกรรมเป็นช่วงเวลาเริ่มทำนาของประชาชน ทำให้ผู้มาร่วมกิจกรรมไม่ตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

- ด้านบุคลากร บุคลากรในการดำเนินกิจกรรมมีน้อย ทำให้การจัดกิจกรรมบางอย่างล่าช้า เนื่องจากมีการกิจที่ รับผิดชอบมากเกินไป และได้มีการออกคำสั่งให้พนักงานเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งพนักงานบางท่านติดภารกิจไม่สามารถมาร่วม กิจกรรมตามวัน เวลา ดังกล่าวได้

ผลลัพธ์ในการจัดกิจกรรม

ผู้บริหาร: เห็นความสำคัญและสนับสนุนเชิงนโยบายและทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งเข้ามาติดตามงานทำให้การ ดำเนินงานได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

บุคลากรและเจ้าหน้าที่: มีความสามารถในการจัดการปัญหาที่เกี่ยวข้อง เกิดความร่วมมือกันระหว่างภาคีภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง

ชุมชนและท้องถิ่น: มีความตื่นตัวในการเข้าร่วมกิจกรรม และพึงพอใจในการจัดกิจกรรม การติดตามและประเมินผล กิจกรรม

ตัวชี้วัดโครงการ

๑. ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ คน

๒. เป็นการบูรณาการการทำงานระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน

๓. วัดในตำบลจอมหมอกแก้วมีเทียนพรรษาใช้ในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

๔. ประชาชนสามารถ ลด ละ เลิกสุรา เพื่อเป็นการรักษาสุขภาพให้กับตนเอง

๕. ประชาชนได้รับความรู้ในการกำเนิดของเทียนพรรษา วิวัฒนาการของเทียนพรรษา อานิสงส์ของการถวายเทียน

พรรษาและผ้าอาบน้ำฝน

วัดระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินโครงการ

เกณฑ์การวัดระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมระดับความพึงพอใจ

เกณฑ์การแปรผลคะแนน (ร้อยละ)

ความพึงพอใจมากที่สุด

เท่ากับ ๑๐๐.๐๐ - ๘๐.๐๐

ความพึงพอใจมาก

เท่ากับ ๗๙.๙๙ - ๗๐.๐๐

ความพึงพอใจปานกลาง

เท่ากับ ๖๙.๙๙ - ๖๐.๐๐

ความพึงพอใจน้อย

เท่ากับ ๕๙.๙๙ - ๕๐.๐๐

ความพึงพอใจน้อยที่สุด

เท่ากับ ๔๙.๙๙ - ๐๐.๐๐

เกณฑ์การวัดความคุ้มค่าของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

โดยการวัดจากระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมมาเป็นตัววัดระดับความคุ้มค่า

ระดับความคุ้มค่าของงบประมาณ

เกณฑ์การแปลผลคะแนน

ระดับความคุ้มค่า มากที่สุด

= ๑๐๐.๐๐ - ๘๐.๐๐

ระดับความคุ้มค่า มาก

= ๗๙.๙๙ - ๗๐.๐๐

ระดับความคุ้มค่าปานกลาง

= ๖๙.๙๙ - ๖๐.๐๐

ระดับความคุ้มค่า น้อย

= ๕๙.๙๙ - ๕๐.๐๐

ระดับความคุ้มค่า ค่าน้อยที่สุด

= ๔๙.๙๙ - ๐๐.๐๐

(ลงชื่อ)

วุฒิพันธ์

ผู้รายงาน

(นายวุฒิพันธ์ ทันทาริ)

นักวิชาการศึกษานำนาฏการ

ภาพกิจกรรมโครงการประเพณีการหล่อเทียนพรรษา ประจำปี 2567

ภาพกิจกรรมโครงการประเพณีการหล่อเทียนพรรษา ประจำปี 2567

ภาพกิจกรรมโครงการประเพณีหล่อเทียนพรรษา ประจำปี 2567

